

Åbent Referat

til

Byrådet

Mødedato: Tirsdag den 25. august 2015

Mødetidspunkt: 18:00 - 19:10

Mødested: Bytoften, Mødesalen

Deltagere: Erik Buhl Nielsen, Peder Foldager Hansen, Kjeld Anker Espersen, Niels Haahr Larsen, Per Rask Jensen, Erhardt Jull, Connie Høj, Susanne Bergmann, Ingvard Ladefoged, Arne Lindberg Callesen, Mads Sørensen, Keld Jacobsen, Anders Linde, Julie Gottschalk, Lisbet Rosendahl, Marianne Bruun Kristiansen, Tina Agergaard Hansen, Niels Christiansen, Stig Leerbeck, Poul Rosendahl, Preben Friis-Hauge, Preben Olesen, Søren Laulund, Thyge Nielsen, Holger Grumme Nielsen

Fraværende: Ingen

Referent: Anna Ellesgaard

Indholdsfortegnelse

	Side
457. Godkendelse af dagsorden	1082
458. 1. behandling af budgetforslag 2016 og budgetoverslag 2017-2019.....	1083
459. Lukket - Gensidig orientering	1089
Bilagsliste	1090
Underskriftsblad	1091

457. Godkendelse af dagsorden

Dok.nr.: 7003

Sagsid.:

Initialer: anel

Åben sag

Beslutning Byrådet den 25-08-2015

Fraværende: Ingen

Godkendt.

458. 1. behandling af budgetforslag 2016 og budgetoverslag 2017-2019

Dok.nr.: 9028
Sagsid.: 15/314
Initialer: JOPE

Åben sag

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget godkendte den 25. februar 2015 tidsplan, procedure, budgetforudsætninger m.v. for budgetlægningen i 2015 for budgetåret 2016 og overslagsårene 2017-2019.

Regeringen og KL indgik den 3. juli 2015 (forsinket på grund af folketingsvalget) en aftale om økonomien for det kommende budgetår. Økonomiaftalen lægger rammerne for den kommunale budgetlægning for 2016.

Aftalen indeholder begrænsninger på de

- kommunale serviceudgifter,
- anlægsudgifter og
- skatteudskrivningen i 2016.

Kommunernes investeringer i 2016 må udgøre 16,6 mia. kr., hvilket er 0,9 mia. kr. mindre end i 2015. I 2016 er der ingen modregning i bloktilskuddet, såfremt de samlede kommunale anlægsudgifter overstiger rammen, men regeringen og KL er enige om, at kommunerne foretager en gensidig koordinering af budgetterne med henblik på, at sikre kommunernes budgetter er i overensstemmelse hermed.

Bloktilskuddet er i 2016 tilført et finansieringstilskud på 3,5 mia. kr., hvilket betyder en ekstraordinær indtægt i 2016 på 27,7 mio. kr. for Varde Kommune. Der er ikke i overslagsårene regnet med ekstraordinært finansieringstilskud.

Resultatet af økonomiaftalen mellem regeringen og KL er indarbejdet i nærværende budgetforslag.

Budgetforslaget for 2016 tager udgangspunkt i budgettet for 2015, som er korrigeret for

- demografiske ændringer (f.eks. flere/færre skoleelever)
- ændringer i forudsætninger (f.eks. flere/færre dagpengemodtagere)
- tidligere politiske beslutninger.

Varde Kommune har anvendt KL's skøn over pris- og lønstigninger ved budgetudarbejdelsen og nærværende budgetoplæg.

Budgetforslaget til 1. behandling er baseret på

- en uændret kommuneskatteprocent på 25,1,
- en uændret grundskyldspromille på 31,56,
- det statsgaranterede udskrivningsgrundlag,
- det tidligere godkendte anlægsprogram for perioden 2015 – 2018.

Der skal først tages endelig stilling til valget mellem statsgaranti og selvbudgettering af tilskud og skatter ved Byrådets 2. behandling af budgettet i oktober 2015.

Budgetforslaget for 2016 og budgetoverslag 2017-2019 indeholder ovennævnte ændringer, men ikke

- nye driftsønsker,
- nye anlægsudgifter,
- reduktioner på grund af råderumskataloget

ændringer på grund af lov- og cirkulæreprogram.

Disse udgifter og indtægter vil blive prioriteret på Byrådets budgetseminar den 3.-4. september 2015 og indgå i 2. behandling af budgetforslaget i oktober måned.

Derudover kan oplyses, at

- der er indsendt ansøgning om dispensation til at optage lån på 22,5 mio. kr. til investeringer
- der er indsendt ansøgning om tilskud fra puljen til "særligt" vanskeligt stillede kommuner

Der forventes svar på ansøgningerne inden udgangen af august 2015.

Til orientering er vedhæftet bilag over nye ønsker m.v.

Budgetforslaget for 2016 er i hovedposter (- = indtægter, + = udgifter)

	Beløb i mio. kr.
Indtægter:	
Skatter	-2.252,3
Tilskud og udligning	-767,8
Indtægter i alt	-3.020,1
Nettodriftsudgifter til service i alt	2.039,2
Nettodriftsudgifter i øvrigt	841,8
Pris- og lønstigninger	27,9
Nettorenter	9,4
Driftsresultat (- = overskud)	-101,8
Afdrag på lån	41,9
Låneoptagelse	-43,6
Finansforskydninger	3,2
Rådighedsbeløb til finansiering af eventuelle nye driftsudgifter og anlægsudgifter (både tidligere godkendte og nye) - = overskud	-100,3
Energibesparende anlægsforanstaltninger – der er medtaget et tilsvarende lånebeløb	30,0
Tidligere godkendte anlægsudgifter	84,7
Rådighedsbeløb til finansiering af lov- og cirkulæreprogrammet, evt. nye driftsudgifter og anlægsudgifter på budgetseminar. Hertil skal lægges et eventuelt forbrug på kassebeholdningen og ændringer på grund af råderumskataloget - = overskud	14,4

Hovedoversigten for perioden 2016-2019 viser følgende hovedposter:

(- = indtægter, + = udgifter)

Beløb i mio. kr.	2016	2017	2018	2019
Indtægter i alt	-3.020,1	-3.045,5	-3.088,7	-3.142,5
Driftsudgifter (netto)	2.908,9	2.943,0	2.983,6	3.035,5
Nettorenter	9,4	11,3	12,4	13,4
Driftsresultat (- = overskud)	-101,8	-91,2	-92,7	-93,6
Afdrag på lån	41,9	44,8	47,5	48,5
Optagelse af lån	-43,6	-40,0	-33,0	-32,0
Finansforskydninger	3,2	3,2	3,2	3,2
Rådighedsbeløb til finansiering af eventuelle nye driftsudgifter og anlægsudgifter (både tidligere godkendte og nye) - = overskud	-100,3	-83,2	-75,0	-73,9
Energibesparende anlægsforanstaltninger - der er medtaget et tilsvarende lånebeløb	30,0	30,0	30,0	30,0
Tidligere godkendte anlægsudgifter	84,7	68,5	27,1	0,0
Rådighedsbeløb til finansiering af lov- og cirkulæreprogrammet, eventuelt nye driftsudgifter og anlægsudgifter på budgetseminar. Hertil skal lægges et eventuelt forbrug på kassebeholdningen og reduktioner på grund af råderumskataloget - = overskud	14,4	15,3	-17,9	-43,9
Likviditet efter kassekreditregel (primo 2016 = 186 mio. kr.)	171,6	156,3	174,2	218,1

Forvaltningens vurdering

1. Likviditet

Forvaltningen anbefaler, at den gennemsnitlige kassebeholdning opgjort efter kassekreditreglen er på minimum 125 mio.kr. Det vurderes, at kassebeholdningen skal have en sådan robusthed, hvor der både er plads til uforudsete udgifter, uden at Byrådet - fra den ene dag til den anden - skal handle, samt at der skal være plads til handlefrihed.

2. Driftsvirksomheden

Driftsresultatet skal have en sådan størrelse, der dels giver mulighed for de nødvendige investeringer i årene fremover og dels til de årlige afdrag på eksisterende lån.

3. Anlægsvirksomhed

I ovennævnte oplæg til 1. behandlingen for 2016 - 2019, er det tidligere godkendte anlægsprogram for 2015 - 2018 indarbejdet. Der er således ikke indarbejdet anlægsmidler i budgetoverslagsår 2019.

4. Samlet vurdering

Som det fremgår af hovedoversigten for perioden 2016-2019 er den beregnede likviditet opgjort til 218,1 mio.kr. og med forvaltningens anbefaling om en kassebeholdning på 125,0 mio.kr., vil der som udgangspunkt være et økonomisk råderum på 93,1 mio.kr. (218,1 - 125,0) til politisk prioritering for hele budgetperioden, dels til

- Nye driftsønsker
- Nye anlægsønsker

Hertil kommer beløb, som fremskaffes ved effektiviseringer, besparelser m.v. - jævnfør råderumskataloget.

5. Sanktionslovingen – central bestemmelse

3 mia. kr. af det kommunale bloktilskud for 2016 er betinget af, at landets kommuner under ét overholder den indgåede aftale. Overholdes aftalen ikke, kan Varde Kommune miste et bloktilskud på op til 26,4 mio. kr. Aftalen forudsætter, at de samlede kommunale serviceudgifter (netto) for 2016 ikke overstiger 237,4 mia. kr. excl. reguleringer i medfør af DUT-princippet.

Retsgrundlag

Styrelsesvedtægten

Høring

Der har været afholdt dialogmøder med aftaleholdere (skoleledere m.fl.), Ældreråd, Handicapråd m.fl.

Bilag:

1	Åben	1. behandling Byrådet - Hovedoversigt for budget 2016 - 2019, nye ønsker og råderumskatalog	107170/15
2	Åben	Budgetforslag 2016 og budgetoverslag 2017-2019 generelle bemærkninger 1. behandling	106052/15

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler Økonomiudvalget,

at forslag til budget 2016 og overslagsårene 2017-2019 fremsendes til Byrådets 1. behandling (25. august 2015),

at fristen for ændringsforslag til 2. behandling af budgettet fastsættes til den 22. september 2015 kl. 12.00.

Beslutning Udvalget for Økonomi og Erhverv den 19-08-2015

Fraværende: Niels Haahr Larsen

Anbefalingen blev godkendt.

Beslutning Byrådet den 25-08-2015

Fraværende: Ingen

Byrådet besluttede,
at budgetforslaget for 2016 og overslagsårene 2017 – 2019 fremsendes til Byrådets budgetseminar den 3. og 4. september 2015,
at fristen for ændringsforslag til 2. behandling af budgettet fastsættes til den 22. september 2015 kl. 12.00.

459. Lukket - Gensidig orientering

Dok.nr.: 7004

Sagsid.:

Initialer: anel

Lukket sag

Bilagsliste

458. 1. behandling af budgetforslag 2016 og budgetoverslag 2017-2019
 1. 1. behandling Byrådet - Hovedoversigt for budget 2016 - 2019, nye ønsker og råderumskatalog (107170/15)
 2. Budgetforslag 2016 og budgetoverslag 2017-2019 generelle bemærkninger 1. behandling (106052/15)

Underskriftsblad

Erik Buhl Nielsen

Peder Foldager Hansen

Kjeld Anker Espersen

Niels Haahr Larsen

Per Rask Jensen

Erhardt Jull

Connie Høj

Susanne Bergmann

Ingvard Ladefoged

Arne Lindberg Callesen

Mads Sørensen

Keld Jacobsen

Anders Linde

Julie Gottschalk

Lisbet Rosendahl

Marianne Bruun Kristiansen

Tina Agergaard Hansen

Niels Christiansen

Stig Leerbeck

Poul Rosendahl

Preben Friis-Hauge

Preben Olesen

Søren Laulund

Thyge Nielsen

Holger Grumme Nielsen

Bilag: 458.1. 1. behandling Byrådet - Hovedoversigt for budget 2016 - 2019, nye ønsker og råderumskatalog

Udvalg: Byrådet

Mødedato: 25. august 2015 - Kl. 18:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 107170/15

Hovedoversigt for budget 2016 - 2019

Beløb i mio. kr.	Budget- forslag 2016	Budget- overslag 2017	Budget- overslag 2018	Budget- overslag 2019
	- = indtægter og + = udgifter			
Indtægter				
Skatter	-2.252,3	-2.299,6	-2.345,6	-2.392,5
Tilskud, udligning og beskæftigelsestilskud	-767,8	-745,9	-743,1	-750,0
Indtægter i alt	-3.020,1	-3.045,5	-3.088,7	-3.142,5
Nettodriftsudgifter:				
Serviceudgifter:				
Økonomiudvalget	360,6	345,2	341,4	343,0
Udvalget for Plan og Teknik	112,6	112,5	112,6	112,6
Udvalget for Børn og Undervisning	861,0	854,9	846,2	841,7
Udvalget for Kultur og Fritid	77,8	78,3	77,8	77,8
Udvalget for Social og Sundhed	619,1	619,1	618,8	618,8
Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	8,1	8,1	8,1	8,1
Serviceudgifter i alt	2.039,2	2.018,1	2.004,9	2.002,0
Aktivitetsbestemt medfinansiering	169,7	169,7	169,7	169,7
Ældreboliger	-14,0	-14,0	-14,0	-14,0
Overførselsudgifter				
Udvalget for Børn og Undervisning	4,8	4,8	4,8	4,8
Udvalget for Social og Sundhed	0,8	0,8	0,8	0,8
Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	610,1	610,1	610,1	610,1
Forsikrede ledige	77,4	77,4	77,4	77,4
Den centrale refusionsordning				
Udvalget for Børn og Undervisning	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Udvalget for Social og Sundhed	-5,5	-5,5	-5,5	-5,5
P/L-fremskrivning jf. KL	27,9	83,1	136,9	191,7
Driftsudgifter (netto) i alt	2.908,9	2.943,0	2.983,6	3.035,5
Nettorenter	9,4	11,3	12,4	13,4
Driftsresultat (- = overskud)	-101,8	-91,2	-92,7	-93,6
Afdrag på lån	41,9	44,8	47,5	48,5
Nye lån til energibesparende foranstaltninger	-30,0	-30,0	-30,0	0,0
Nye lån til øvrige formål	-13,6	-10,0	-3,0	-2,0
Anlægsudgifter (fra budget 2015-2018) excl. El	84,7	68,5	27,1	0,0
Energibesparende foranstaltninger	30,0	30,0	30,0	0,0
Finansforskydninger (kirkeskat)	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansforskydninger (afdrag til forsyningen)	3,2	3,2	3,2	3,2
Kasseforbrug (+) / konsolidering (-)	14,4	15,3	-17,9	-43,9
Likviditet ultimo året (ultimo 2015 = 186 mio. kr.)	171,6	156,2	174,2	218,1

Forslag fra politiske partier

hele kr.

Nr.	Tekst	dok. nr.	Effektiviseringsforslag			
			2015	2016	2017	2018
Z1	Konservative: Tilskud til IFV til drift af bowlingbaner fjernes	86943-15			-200.000	-200.000
Z2	Konservative: besparelse på konsulenttydelser især på det tekniske område	91685-15		-800.000	-800.000	-800.000
Z3	Radikale: Samdrift mellem Varde Museum og NaturKulturVarde	86942-16		-400.000	-400.000	-400.000
	I alt			-1.200.000	-1.400.000	-1.400.000

Samlet oversigt over direktionens forslag til råderumskatalog 2016 - 2018

hele kr.

Nr.	Tekst	dok. nr.	Effektiviseringsforslag			
			2015	2016	2017	2018
1	Indførelse af CPR bøder	46411-15		50.000	50.000	50.000
2	Besparelse ved "tvungent" optimering af anvendelse af digital post	45626-15		478.000	478.000	478.000
3	Samling af kørselsopgaver på Kørselskontoret	29470-15		0	50.000	50.000
4	Reduktion af budgettet på kørselskontoret, Borgerservice	29472-15	700.000	700.000	700.000	700.000
5	Justering af kompensation ved Sygdom	45252-15		1.000.000	1.000.000	1.000.000
6	Reduktion i gaver/frihed på private mærkedage	44189-15		65.000	65.000	65.000
7	Forhøjelse af administrationsbidrag for egne plejeboliger	44624-15		236.000	236.000	236.000
8	Kantinesalg og kaffeordning	44648-15		50.000	50.000	50.000
9	Garantiprovision - ændres til løbende provision på 0,75%	50938-15	0	0	150.000	375.000
10	PM-aftaler - finansieringsrammer	50936-15	0	2.550.000	2.400.000	2.200.000
11	Forøgelse af renteindtægter ved at fremrykke betalingen af ejendomsskatter og dækningsbidrag	50935-15	0	325.000	325.000	325.000
12	Gebyr på PM aftaler	50933-15	150.000	150.000	150.000	150.000
13	Besparelser på administrationsbygninger. Samles på 2	45324-15		2.000.000	2.000.000	2.000.000
14	Reduktion af central pulje til udgifter i forbindelse med afskedigelse m.m.	45337-15		400.000	400.000	400.000
15	Reduktion af Pulje - tilpasning aftalestyring	50339-15		300.000	300.000	300.000
16	Optimering af anvendelse af kopi- og multifunktionsmaskiner	50342-15	-150.000	1.020.000	2.500.000	1.500.000
17	Omkostninger til advokat, herunder regres og køb/salg af ejendomme	47167-15		50.000	50.000	50.000
18	Tilpasning af seniorordning: "Ned i tid - bevare pensionen"	51012-15	2.500.000	200.000	200.000	200.000
19	Nedsætte kontoen til asfaltslidlag	45431-15		500.000	500.000	500.000

Nr.	Tekst	dok. nr.	Effektiviseringsforslag			
			2015	2016	2017	2018
20	Bruge pesticider i stedet for gasbrænding til	45433-15		500.000	500.000	500.000
21	Nedlæggelse af materielgården i Oksbøl	45434-15			150.000	150.000
22	Nedsætte pulje til naturpleje	45436-15		50.000	50.000	50.000
23	Nødhjæpsposter/Blå Flag	45438-15		174.000	174.000	174.000
24	Fællesudgifter kollektiv trafik	45443-15		25.000	90.000	90.000
25	Drift- og vedligeholdelse af gadelys	45445-15	500.000	700.000	1.000.000	1.000.000
26	Kystvande - vandkvalitet og badevand	45446-15	100.000	100.000	100.000	100.000
27	Miljøportalen	45448-15		100.000	100.000	100.000
28	Kommunale Skove - besp. på anlæg i 2015 350.000 kr.	45450-15		65.000	65.000	65.000
29	Skadedyrsbekæmpelse	44626-15		95.000	95.000	95.000
30	Undervisningstiden forøges med 30 minutter om ugen pr. lærer	45026-15		1.920.000	4.608.000	4.608.000
31	Understøttende undervisning ændres til 25/75 fordeling lærer/pædagog	45030-15		542.000	1.300.000	1.300.000
32	Helhedsskoletimer reduceres med 50%	45032-15		2.458.000	5.900.000	5.900.000
33	Skole IT - reduktion i konsekvens af faldende elevtal	45035-15		588.000	588.000	588.000
34	Færre indkøb af analoge bogindkøb på skolerne	45038-15		135.000	325.000	325.000
35	SFO inklusionspulje	45041-15		330.000	330.000	330.000
36	Reduktion i ressourcerne til ledelse i Børn og Unge (PPR)	45043-15		600.000	600.000	600.000
37	5% besparelse på klubtilbuddene incl. tilbud SFO 2 og 3	45045-15		160.000	384.000	384.000
38	Reduktion i Ungdomsskolen: Ledelse	45046-15		500.000	500.000	500.000
39	PPR - reduktion af servicetilbud på dagtilbudsområdet	45049-15		350.000	350.000	350.000
40	Tilskud til pasning af egne børn bortfalder	45051-15		248.000	248.000	248.000

Nr.	Tekst	dok. nr.	Effektiviseringsforslag			
			2015	2016	2017	2018
41	Tilskud til privat pasning ændres til 75% af billigste tilbud	45052-15		1.395.000	1.395.000	1.395.000
42	Dagplejen - nedlæggelse af Tumlehuset i Varde	45056-15		935.000	935.000	935.000
43	Ændring af tildelingsmodel fra 92% til 93% - alternativ til nr. 42	45966-15				
44	Konsekvens af forventet ændret struktur i Oksbøl-Billum området (ledelse)	45060-15		148.000	445.000	445.000
45	Handicappædagogerne - decentralisering af midler	45061-15		200.000	200.000	200.000
46	Sundhedsplejen	45064-15		168.000	252.000	252.000
47	Familiekonsulenter	45067-15		283.000	425.000	425.000
48	Familiebehandling Lysningen	45069-15		283.000	425.000	425.000
49	Tandplejen	45074-15		900.000	900.000	900.000
50	Varde STU-center	45084-15		104.167	250.000	250.000
51	Forebyggende indsats i specialtandplejen	45246-15		125.000	133.000	133.000
52	Sundhedsplejeklinik i forbindelse med Tandplejen	45257-15		101.000	101.000	101.000
53	Udligningstilskud til haller	45373-15	390.000	430.000	475.000	520.000
54	Lokaletilskud	45374-15	100.000	100.000	100.000	100.000
55	Bygningsvedligehold - museumsbygninger	45375-15	100.000	100.000	100.000	100.000
56	Medlemstilskud	45377-15	300.000	300.000	300.000	300.000
57	Hallernes udviklingspulje	45378-15		380.000	135.000	90.000
58	Ændring af biblioteksstruktur	45418-15		200.000	400.000	400.000
59	Hæve Musik & Billedskolens takster	45380-15		90.000	90.000	90.000
60	Sygeplejeklinikkerne	57866-15		400.000	400.000	400.000
61	Mindre forbrug af vikarbureauer på sundheds-, special- og ældreområdet	57867-15		1.000.000	1.000.000	1.000.000

Nr.	Tekst	dok. nr.	Effektiviseringsforslag				
			2015	2016	2017	2018	
62	Sygeplejen - effektivisering	57869-15		600.000	600.000	600.000	
63	Tomgangsleje ældreboliger	29922-15		1.000.000	1.000.000	1.000.000	
64	Reduktion i budgettet på det specialområdets virksomheder med 2%	29924-15		1.340.000	1.340.000	1.340.000	
65	Sosu elever ældreområdet - ophør	29932-15		1.100.000	1.100.000	1.100.000	
66	Central vask af tøj for borgere i eget hjem	29934-15		160.000	160.000	160.000	
67	Tjenestekørsel i køb/leasing af biler Fritvalg Nord/Øst	30041-15		500.000	500.000	500.000	
68	Overgang til kølet madservice til visiterede borgere i eget hjem	30042-15		1.661.000	1.661.000	1.661.000	
69	Nedrivning af servicearealer på Thueslund	30043-15		140.000	140.000	140.000	
70	Ophøre af aftenvagt på udvalgte ældrecentre (5 stk.)	30044-15		1.350.000	1.350.000	1.350.000	
	Ophøre af dagvagt på ældreboligcenter Birgittegården	30044-15		345.000	345.000	345.000	
71	Nedlægge sundhedspuljen	45258-15		500.000	500.000	500.000	
72	Visitere flere aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere som uddannelsesparate	46402-15		125.000	125.000	125.000	
73	Igang sætte flere EGU-forløb for uddannelsesparate	46403-15		150.000	150.000	150.000	
74	Flere flygtninge og indvandrere i uddannelse	46404-15		750.000	750.000	750.000	
75	Flere voksenlærlinge blandt dagpenge- og uddannelseshjælpsmodtagere	46406-15		2.200.000	2.200.000	2.200.000	
76	Ansættelse af ledige fleksjobbere i kommunale virksomheder	46407-15		575.000	975.000	975.000	
77	Tidlig tværgående indsats på sygedagpenge	46408-15		1.000.000	1.000.000	1.000.000	
78	Udnytte at vi er over refusionsloftet	46410-15		750.000	750.000	750.000	
79	Øget samarbejde mellem Jobcentret og Varde Kommunes	45251-15		1.200.000	1.200.000	1.200.000	
Råderumskatalog i alt				4.690.000	42.802.167	53.368.000	52.393.000

Oversigt over ønsker til driftsbudget 2016 - 2019

		Dok. nr.	Driftsudgifter (hele kr. og 2015-priser) + = udgifter			
			Ændringer i 2016	Ændringer i 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019
	101 - Politik & Analyse					
Ø1	Digitale byportaler, afledt drift	59322-15	30.000	30.000	30.000	30.000
Ø2	Æ'SKIW	48080-15	190.000	190.000	0	0
	502 - Teknik & Miljø					
Ø3	Gennemgang af beskyttet natur	55212-15	500.000	500.000	500.000	0
Ø4	TV-transmission fra Byrådsmøder, anskaffelse	----	245.000	0	0	0
Ø5	TV-transmission fra Byrådsmøder, afledte årlige udgifter	----	90.000	90.000	90.000	90.000
P1	Cykelstier: Driftsudgifter afledt af nye cykelstier	59057/15	80.000	160.000	240.000	380.000
P2	Etablering af stibroer i parker og grønne områder	64659/15	100.000	100.000	100.000	100.000
P3	Renovering af Blåvandvej	66797/15	15.000	15.000	15.000	15.000
P4	Cykelstisystemer til naturområderne	59049/15	8.000	16.000	24.000	32.000
P5	Cykelsti i samarbejde med Ringkøbing-Skjern Kommune	73581/15		56.000	56.000	56.000
P6	Legeplads i Arnbjerg	55120/15			30.000	30.000
P7	Visionssti Blåbjerg	69449/15		40.000	40.000	40.000
P8	Kollektiv trafik - mindre befolkede områder	66684/15	?			
P9	Etablering af lastbilkøring i Årre	75674/15	2.000	2.000	2.000	2.000

Oversigt over ønsker til driftsbudget 2016 - 2019

		Dok. nr.	Driftsudgifter (hele kr. og 2015-priser) + = udgifter			
			Ændringer i 2016	Ændringer i 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019
B1	Oprettelse af 12 vuggestuepladser i Bhv. Naturligvis Ansager	61638-15	0	261.780	261.780	261.780
B2	Etableringsudgifter vuggestuepladser i Ansager	61638-15	0	156.000	0	0
B3	Videreførelse af AKT-projektet til fleksible brug indenfor skoler og dagtilbud	77435-15	1.056.000	1.056.000	1.056.000	1.056.000
B4	Oprettelse af 12 vuggestuepladser i Tistrup	79922-15	261.780	261.780	261.780	261.780
B5	Etableringsudgifter vuggestuepladser i Tistrup	79922-15	156.000	0	0	0
B6	Startpakke til flygtningebørn i dagtilbud	74986-15	450.000	450.000	450.000	450.000
B7	Opnormering af årsværk til to-sprogs-konsulent - 7,5 time pr. uge	78771-15	89.360	89.360	89.360	89.360
B8	Foranstaltninger til børn i alderen 0-18 år efter serviceloven i konsekvens af flere flygtninge og familiesammenføringer	77299-15 74515-15	1.980.000	1.980.000	1.980.000	1.980.000
B9	Boost af skolernes samarbejde med erhvervslivet	81374-15	450.000	450.000	0	0
B10	Naturhjelperuddannelsen	73717-15	179.200	161.200	161.200	161.200
B11	Camp for sciencetalenter	81375-15	116.000	66.000	66.000	66.000
B12	Telepresence step 2.0. Videreførelse af udviklingsprojekt på Tistrup-Næsbjerg og Ansager skole	81055-15 172829-14	630.000			

Oversigt over ønsker til driftsbudget 2016 - 2019

		Dok. nr.	Driftsudgifter (hele kr. og 2015-priser) + = udgifter			
			Ændringer i 2016	Ændringer i 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019
B13	Driftsbesparelser ved samling af børnehavetilbuddene i Oksbøl	84571-15		-454.000	-454.000	-454.000
B14	Understøttelse af musikprofil i Ansager	83664-15	200.000	200.000	200.000	200.000
K1	Sommerbibliotek	54544/15	-	125.000		
K2	Styrkelse af Museets markedsføring	61457/15	150.000	250.000	250.000	
K3	Styrkelse af Museets skoletjeneste	61463/15	100.000	250.000	250.000	250.000
K4	Byrådets Kunstudvalg	61197/15	100.000	100.000	100.000	100.000
K5	Vedligehold af Kommunens kunstværker	69040/15	75.000	100.000	100.000	100.000
K6	7-kanten - udvidelse af rammeaftale og	69753/15	115.000	215.000	215.000	215.000
K7	Drift af KulturSpinderiet	74055/15	272.100	272.100	272.100	272.100
K8	Aktiviteter på KulturSpinderiet	74058/15	300.000	300.000	300.000	300.000
S1	Social og Handicap: Udvidelse af budgettet grundet øget efterspørgsel på plejeboliger i og udenfor kommunen	68944-15	7.200.000	7.200.000	7.200.000	7.200.000
S2	Social og Handicap: Udvidelse af budgettet til bostøtte jfr. §85 for at reducere ventetiden ved ressourceforløb	69025-15	400.000	400.000	400.000	400.000
S3a	Social og Handicap: Praktisk og personlig bistand	68956-15	700.000	700.000	700.000	700.000
S3B*	§83 stigning som følge af ældre over 85 år - Bemærk yderligere 2,8 mio kr. under ældrepuljen	68956-15	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000

Oversigt over ønsker til driftsbudget 2016 - 2019

		Dok. nr.	Driftsudgifter (hele kr. og 2015-priser) + = udgifter			
			Ændringer i 2016	Ændringer i 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019
S4*	Social og Handicap: Afregning - hidtil finansieret fra ældrepuljen	103239-15	2.800.000	2.800.000	2.800.000	2.800.000
S5*	Social og Handicap: Udvidelse af krobsbårnehjælpemidler og hjælpemidler som følge af stigende efterspørgsel	68937-15	2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000
S6*	Hverdagsrehabilitering på plejecentre og hjemmeplejen	103261-15	500.000	500.000	500.000	500.000
S7*	Hjælpemidler i rehabiliteringen	103280-15	500.000	500.000	500.000	500.000
A1	Integration - arbejdsmarkeds-konsulent - løn 0,4 mio. minus 0,3 mio. refusion og tilskud	72935-15	100.000	100.000	100.000	100.000
A2	Integration - familieguiden. Lige nu ansat 2 - 100 % statsrefusion til løn 0,450 mio.	72935-15	0	0	0	0
I alt			25.140.440	24.689.220	23.886.220	23.284.220

* Blå beløb er forslag, der finansieres af øgede bloktilskud som følge af ophør af ældrepuljen. Det samlede beløb udgør 8,8 mio. kr.

Oversigt over ønsker til anlægsprojekter i budget 2016 - 2019

Økonomiudvalg		Dok. nr.	Beløb i hele kroner (+ = udgifter)			
			Ændringer i 2016	Ændringer i 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019
Ø1	Pulje til kommunale bygninger/ældreboliger, som skal afvikles "nedrivningspuljen".		3.039.000	3.039.000	3.039.000	0
Ø2	Investering i energibesparende foranstaltninger		30.000.000	30.000.000	30.000.000	0
Ø3	Nedlæggelse af brandhaner	54719-14/ 40435-14		303.900	303.900	0
Ø4	Grundkapitalindskud (boliger)	84529-14	3.039.000	3.039.000	3.039.000	0
Ø4	Grundkapitalindskud ønskes forhøjet	88574-15		1.700.000	3.000.000	3.000.000
Ø5	Vedligeholdelse af kommunale bygninger		3.039.000	3.039.000	5.065.000	0
	Nye ønsker:					
Ø6	Digitale byportaler, etablering	59322-15	200.000	0	0	0
Ø7	Ølgod Kulturhus - renovering klimaskærm og klimaanlæg	80403-15 / 68538-15	3.410.000	0	0	0
P1	Separering af kloak ved kommunale ejendomme. Årre, Agerbæk og Starup-Tofterup i 2013. Næsbjerg i 2014 og Nordenskov i 2016.	571176-12	1.291.580	0	0	0
P2	Udskiftning af vejafvanding i forbindelse med kloakseparering. Årre, Starup-Tofterup og Agerbæk i 2013, Næsbjerg i 2014, Vrøgum i 2015 og Nordenskov i 2016.		1.396.930	0	0	0
P3	Værksted til minimurerne Jf. udvalgssag i maj 2013	101110-14	506.500		0	0

Oversigt over ønsker til anlægsprojekter i budget 2016 - 2019

Økonomiudvalg		Dok. nr.	Beløb i hele kroner (+ = udgifter)			
			Ændringer i 2016	Ændringer i 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019
P4	Varde Midtby - byfornyelsesprojekter	101110-14	5.065.000	5.065.000	0	0
P5	Landsbyfornyelse	101110-14	1.924.700	1.924.700	0	0
P6	Cykelstiprojekter		3.039.000	3.039.000	0	0
P7	Renovering af broer Løbende vedligeholdelse af brokapitalen, jf. udvalgssag i maj 2013. Beslutning i Byrådet den 03.12.2013 at Tarphagebroen renoveres i 2014 og finansieres delvis med 1,75 mio. kr. fra brovedligeholdelse for 2015	BY 4.12.2013 dok. 172013-13	2.026.000	2.026.000	0	0
P8	Trafiksikkerhed 2013, handleplan	101110-14	1.013.000	1.013.000	0	0
P9	Afledte byforskønnelser i forbindelse med kloakseparering i diverse byer. Beslutning i BY den 07-04-2015 at der til kloakseparering fremrykkes 500.000 kr. til 2015 og finansieres af anlægsbevillingen i 2016 på 1.013.000, som reduceres til 513.000 kr.	56004-14. BY 07-04-2015. dok. 46446-15	513.000	1.013.000	1.013.000	0
P10	Nybygning af toiletbygning i Varde	56080-14	253.250		0	0
P11	Holme Å - genopretning	53433-14	1.013.000	2.026.000	1.519.500	0
P12	Cykelstier - større pulje (ekstra i forhold de afsatte 3 mio. kr. pr. år)	56343-14	5.065.000	3.039.000	3.039.000	0
P13	Trafikregulering Ribevej ved Jeppe Skovgaardsvej	56935-14	506.500		0	0
P14	Pulje til byfornyelser/byudviklingsplaner i diverse byer	54814-14	2.026.000	3.039.000	3.039.000	0

Oversigt over ønsker til anlægsprojekter i budget 2016 - 2019

Økonomiudvalg		Dok. nr.	Beløb i hele kroner (+ = udgifter)			
			Ændringer i 2016	Ændringer i 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019
P15	Områdefornyelse i Varde Midtby. Forskønnelse af gader, veje, torve og pladser, oplevelsesloop, toiletter ved Minimurernes værksted, juleboder	68453-14	5.470.200	4.052.000	1.013.000	0
P16	Projektet lånefinansieres		(-5.166.300)	(-3.849.400)	(-962.350)	0
	Nye Ønsker:					
P17	Bygning af orangeri i Tambours Have	64259/15	500.000			
P18	Cykelstier - forhøjelse af pulje	59057/15	4.000.000	4.000.000	4.000.000	7.000.000
P19	Cykelstisystemer til naturområderne	59049/15	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
P20	Gadetræer i Nr. Nebel	69979/15	?			
P21	Renovering af Blåvandvej	66797/15	500.000			
P22	Trafiksikkerhed	59054/15	1.000.000	1.000.000	2.000.000	2.000.000
P23	Udviklingsråd Ølgod - fodgængerovergang	70763/15	?			
P24	Udviklingsråd Ølgod - lys langs stier	70789/15	1.200.000			
P25	Afledt byforskønnelse i forbindelse med kloakseparering - fortsættelse af pulje	70483/15				1.000.000
P26	Cykelparkering	73578/15	600.000			
P27	Cykelsti i samarbejde med Ringkøbing-Skjern Kommune	73581/15	1.710.000			
P28	Banekrydsning mellem Engdraget og Plantagevej	55162/15	1.700.000			
P29	Etablering af buslomme, Ansager	55180/15		500.000		

Oversigt over ønsker til anlægsprojekter i budget 2016 - 2019

Økonomiudvalg		Dok. nr.	Beløb i hele kroner (+ = udgifter)			
			Ændringer i 2016	Ændringer i 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019
P30	Etablering af lastbilkøring i Årre	75674/15	800.000			
P31	Investeringer i sommerhusområder	61081/15	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
P32	Legeplads i Arnbjerg	55120/15		1.000.000		
P33	Naturpark Vesterhavet	55208/15	500.000	500.000		
P34	Nysø	55234/15		400.000		
P35	Oprensning af okkerbassiner	55313/15	150.000	250.000	150.000	150.000
P36	Pleje af fredninger	55111/15	300.000	300.000	300.000	300.000
P37	Revideret anlægsbudget til separatkloakering 2016-2018	53304/15	1.225.000	2.500.000	1.435.000	
P38	Thyrasvejs forlængelse til Yderikvej, Tistrup	55637/15		7.150.000		
P39	Visionssti Blåbjerg	69449/15	5.700.000			
P40	Fritidsfaciliteter	55201/15	150.000	150.000		
P41	Pulje til landsbyfornyelse - fortsættelse	71313/15			1.924.700	1.924.700
P42	Omdannelse af Vejers Havvej	103438/15	2.800.000			
B1	Renovering- og anlægspuljen vedr. skoler og dagtilbud		3.039.000	3.039.000	3.039.000	
B2	Ombygning og renovering af Lykkesgårdskolen		8.104.000			
B3	Ideoplæg/forprojektering af faciliteter til Agerbæk Skoles behov for lokaler til idræt/aktiviteter		506.500			
B4	Ny børnehave i Årre		9.826.100			

Oversigt over ønsker til anlægsprojekter i budget 2016 - 2019

Økonomiudvalg		Dok. nr.	Beløb i hele kroner (+ = udgifter)			
			Ændringer i 2016	Ændringer i 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019
B5	Årre Børnecenter (tillæg til nr. 4: Ny børnehave i Årre)	81829-15 81920-15 81836-15	7.261.779			
B6	Tilbygning til Bhv. Naturligvis i Ansager. Alternativt: Ombygning kombineret med bus 2.326.000 kr.	74966-15	0	2.996.000		
B7	Samling af børnehavetilbuddene i Oksbøl. Tilbygning til Skovmusen	84571-15	8.054.500			
B8	Ølgod Skole, renovering	82395-15 82422-15 82357-15	0		2.547.000	
B9	Renovering af Brorsonskolen	74993-15	17.000.000			
B10	Starup skole - udskiftning af tag	79341-15	3.935.000			
B11	Multihal i Agerbæk		9.275.000			
K1	Stålværks- og trådspinderigrunden	576676-12	709.100			
K2	Kommunalt tilskud til etablering af Museumscenter Blåvand	576682-12	6.078.000	6.078.000		
K3	Forhøjelse af tilskud til Museumscenter Blåvand (Byrådet den 5. maj 2015)	62482-16	2.000.000			
K4	Ny bogbus	569736-12	1.468.850			
K5	Janusbygningen - udvidelse af bygningen	77700-13	1.013.000			
K6	Områdefornyelse i Varde Midtby - Kulturspinderiet	60775-14	2.532.500			

Oversigt over ønsker til anlægsprojekter i budget 2016 - 2019

Økonomiudvalg		Dok. nr.	Beløb i hele kroner (+ = udgifter)			
			Ændringer i 2016	Ændringer i 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019
K7	Lånefinansiering af ovennævnte projekt		(-2.329.900)			
K8	Implementering af halplan	101523-14	2.026.000	3.039.000	3.039.000	
K9	Idrætsfaciliteter ved Lykkesgårdskolen		1.013.000	9.319.600		
	Nye ønsker					
K10	Implementering af halplan - forlængelse	69221/15				3.039.000
K11	Ølgod Hallerne, reovering af omklædningsfaciliteter og driftsteknik	59626/15	3.948.250			
K12	Skovlund-Ansager Hallen, reovering af halgulv, bander, adgangsforhold m.m.	59696/15	2.181.250			
K13	Hodde-Tistrup Hallen, udskiftning af varmeanlæg, ventilation m.m.	59984/15	856.250			
K14	Form og Fritid Nørre Nebel, nyt tag og asfaltering af p-plads	59993/15	950.000			
K15	Helle Hallen, udbygning af motionscenter, nyt tag, kølesystem, asfalt på p-plads m.m.	60142/15	3.075.000	650.000	300.000	600.000
K16	Janderup Sogns Aktivitetshus, ombygning af ventilationssystem, facadebeklædning, fitnesscenter, banelys	60900/15	745.000			
K17	NaturKulturVarde - prospekt for ny lade	63990/15	200.000			
K18	Varde Museum - Danmarks Flygtningemuseum	61466/15		2.000.000	2.000.000	2.000.000

Oversigt over ønsker til anlægsprojekter i budget 2016 - 2019

Økonomiudvalg		Dok. nr.	Beløb i hele kroner (+ = udgifter)			
			Ændringer i 2016	Ændringer i 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019
K19	Ændringer af lokaler i Kulturhuset, Nørre Nebel	74038/15	200.000			
S1	Centerområde Midt: Helle Plejecenter	69385-13	4.600.000	0	0	0
S2	Handicap bo og beskæftigelse: Til og ombygning af handicapboliger i Ølgod	56489-14/ 23121-14	1.535.000	11.336.420		
S3	Lunden: Marsterplan, flytning af hovedindgang mv.	54612-15	5.421.750	0	0	0
S4	Lunden: Udskiftning af tag	54612-15	5.334.250			
S5	Hjemmepleje Nord Øst: Udskiftning af tag og ny isolering samt anskaffelse af nyt ventilationsanglæg samt personalefaciliteter på Hybenbo i Årre	51915-15	5.200.000	0	0	0
S6	Hjemmepleje Nord Øst: Lånefinansiering vedr. boligdelen på Hybenbo i Årre	51915-15	-4.200.000			
S7	Hjemmepleje Nord Øst: Renter og afdrag på lånefinansiering vedr. boligdelen på Hybenbo i	51915-15	110.000	110.000	110.000	110.000
S8	Sygeplejen: Renovering af sygeplejeklinik i Ølgod	68703-15	500.000			
S9	Træning og Rehabilitering: Styrkelse af inden- og udendørs træningsfaciliteter på plejecentre med henblik på et øget focus på rehabilitering. Kræver etablering af træningsbaner og små træningsstationer	68672-15	450.000			

Oversigt over ønsker til anlægsprojekter i budget 2016 - 2019

Økonomiudvalg		Dok. nr.	Beløb i hele kroner (+ = udgifter)			
			Ændringer i 2016	Ændringer i 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019
S10	Center for Sundhedsfremme: Renovering af køkkenet på Medborgerhuset	67233-15	500.000			
S11	Centerområde Norc Vest: Ombygning af Vinkelvejcentret , Nybygning af 30 boliger	76815-15	0	14.000.000	14.000.000	
S12	Krogen: Ombygning af administrationsbygningen til ledelse for Krogen og /Handicap bo og beskæftigelse)	59715-15	435.500			
Sum			215.556.239	140.675.620	91.915.100	24.123.700
P/L-fremskrivning (1,6%) til 2016-priser			3.448.900	2.250.810	1.470.642	385.979
I alt			219.005.139	142.926.430	93.385.742	24.509.679

Alle projekter med udbetalinger i 2016-2019 medtages. Både nye og tidligere godkendte

Tidligere godkendte anlægsprojekter er skrevet med rødt

EBF	30.000.000	30.000.000	30.000.000
Budget 2015-2018	84.677.710	68.469.620	27.148.400
Nye ønsker	100.878.529	42.206.000	34.766.700
	215.556.239	140.675.620	91.915.100

Hovedoversigt for budget 2016

Beløb i mio. kr.	Budget 2015	Demografiske ændringer	Ændringer i forudsætninger	Lov-ændringer	Tidl. politiske beslutninger	Øvrige ændringer	Flytning mellem udgiftsarter og afrunding	Ændringer efter den 30. juni 2015	Budgetforslag 2016 pr. 24.07.2015
Indtægter									
Skatter	-2.176,6								-2.252,3
Tilskud, udligning og beskæftigelsestilskud	-764,5								-767,8
Indtægter i alt	-2.941,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3.020,1
Nettodriftsudgifter:									
Serviceudgifter:									
Økonomiudvalget	378,8	0,0	0,0	0,0	-20,1	1,9	0,0		360,6
Udvalget for Plan og Teknik	112,2	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0		112,6
Udvalget for Børn og Undervisning	877,5	-10,6	-2,8	0,0	-1,9	-0,7	-0,5		861,0
Udvalget for Kultur og Fritid	77,6	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	-0,1		77,8
Udvalget for Social og Sundhed	617,1	0,0	1,6	0,9	0,2	0,0	-0,7		619,1
Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	7,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5		8,1
Serviceudgifter i alt	2.070,8	-10,6	-1,2	0,9	-21,1	1,2	-0,8	0,0	2.039,2
Aktivitetsbestemt medfinansiering	168,9						0,8		169,7
Ældreboliger	-14,1						0,1		-14,0
Overførselsudgifter									
Udvalg for Børn og Undervisning	5,2						-0,4		4,8
Udvalget for Social og Sundhed	1,1						-0,3		0,8
Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	516,0	0,0	43,4	55,3	-0,5	0,0	-0,4	-3,7	610,1
Forsikrede ledige	78,7							-1,3	77,4
Den centrale refusionsordning									0,0
Udvalget for Børn og Undervisning	-2,7						1,2		-1,5
Udvalget for Social og Sundhed	-5,5								-5,5
P/L-fremskrivning jf. KL (1,0%)									27,9
Driftsudgifter (netto) i alt	2.818,4	-10,6	42,2	56,2	-21,6	1,2	0,2	-5,0	2.908,9
Nettorenter	17,1								9,4
Driftsresultat (- = overskud)	-105,6	-10,6	42,2	56,2	-21,6	1,2	0,2	-5,0	-101,8
Afdrag på lån	34,9								41,9
Nye lån til energibesparende foranstaltninger	-30,0								-30,0
Nye lån til øvrige formål	-19,7								-13,6
Anlægsudgifter (fra budget 2015-2018) excl. I	129,0								84,7
Energibesparende foranstaltninger	30,0								30,0
Finansforskydninger (kirkeskat mv.)	-0,1								0,0
Finansforskydninger (afdrag til forsyningen)	3,2								3,2
Kasseforbrug (+) / konsolidering (-)	41,7	-10,6	42,2	56,2	-21,6	1,2		-5,0	14,4

**Bilag: 458.2. Budgetforslag 2016 og budgetoverslag 2017-2019 generelle
bemærkninger 1. behandling**

Udvalg: Byrådet

Mødedato: 25. august 2015 - Kl. 18:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 106052/15

Generelle bemærkninger til budgetforslag 2016

Indhold:

	side
Budgetlægningen for 2016	3
Forudsætninger for budgetlægningen	3
Udgangspunkt for budgetlægningen	4
Pris- og lønstigningsskøn	4
Økonomiaftalen for 2016 mellem regeringen og KL	5
Budgetforslag 2016	6
Indtægter	7
Skatteprocenter og –indtægter	7
Selskabsskatter	10
Driftsudgifter	11
Renter	11
Anlæg	12
Afdrag på lån	12
Låneoptagelse	12
Likviditet	12
Budgetoverslag for årene 2016-2019	13

Budgetlægningen for 2016:

Økonomiudvalget godkendte på møde den 25. februar 2015 den overordnede tidsplan, procedure, budgetforudsætninger m.v. for budgetlægningen for perioden 2016-2019.

Tidsplanen er i hovedpunkter følgende:

Dato	
Marts – juni 2015	Udvalgene behandler og fremsender forslag til nye ønsker til drift og anlæg samt tekniske ændringer
Marts – juni 2015	Dialogmøder mellem udvalgene, Ældreråd, Handicapråd, Ungeråd, Integrationsråd, Udviklingsrådene m.fl.
Marts – juni 2015	Dialogmøder mellem udvalgene og skoler, institutioner m.fl.
Maj – juni 2015	Råderumskataloget drøftes i fagudvalgene
17. juni 2015	Frist for udvalgenes behandling af nye ønsker til drift og anlæg samt tekniske ændringer.
30. juni 2015	Byrådet orienteres om <ul style="list-style-type: none">▪ økonomiaftalen for 2016 mellem KL og regeringen▪ basisbudgettet for 2016 med tekniske ændringer. Orienteringen udgik, idet økonomiaftalen først blev indgået den 3. juli 2015 (forsinket på grund af folketingsvalget).
10. august 2015	Gruppeformandsmøde med drøftelse af budgetsituationen
10. august 2015	Møde i Udvalget for Økonomi og Erhverv vedr. budget 2016-2019
19. august 2015	Udvalget for Økonomi og Erhverv indstiller budgettet til 1. behandling i Byrådet
25. august 2015	Byrådets 1. behandling af budgetforslag 2016 og budgetoverslag for årene 2017-2019
3.-4. september 2015	Budgetseminar for Byrådet. <i>Målsætningen for budgetseminaret er, at Byrådet kan blive enige om et samlet budgetforslag for perioden 2016-2019, herunder at der sker en prioritering af anlægsbudgettet for hele budget-perioden 2016-2019</i>
22. september 2015 Kl. 12.00	Frist for indsendelse af ændringsforslag til budgettet. Ændringsforslag indsendes til borgmesteren
30. september 2015	Økonomiudvalget behandler budgetforslaget
6. oktober 2015	2. behandling og vedtagelse af budget 2016 Herunder fastsættelse af <ul style="list-style-type: none">➤ Kommuneskatteprocent➤ Grundskyldspromille➤ Kirkeskatteprocent➤ Takster for børnepasning mv.

Forudsætninger for budgetlægningen:

Regeringen har i sit regeringsgrundlag tilkendegivet, at der skal indføres et omprioreringsbidrag de næste fire år, så der kan frigøres ressourcer til politisk prioritering via effektiviseringer.

Regeringen har tilkendegivet, at de frigjorte midler vil blive udmøntet hen over regeringsperioden til prioriterede indsatser, herunder til bl.a. sundhed, ældre og tryghed.

Regeringen vil tage initiativ til at indarbejde et omprioriteringsbidrag i det kommunale udgiftsloft på 1 pct. om året fra 2016 til 2019. Det svarer til ca. 2,4 mia. kr. i 2016.

Regeringen og KL er enige om, at det er afgørende, at omprioriteringsbidraget i så fald omfatter hele den offentlige sektor, idet regeringen klart har tilkendegivet, at den vil prioritere sundhed. De årlige omprioriteringsbidrag forudsættes hvert år genudmøntet i de årlige økonomiforhandlinger og finanslovsforhandlinger.

Udgangspunkt for budgetlægningen:

Budgetgrundlaget for budget 2016 er til Byrådets 1. behandling det vedtagne budget for 2015 og budgetoverslag for perioden 2016-2018 korrigeret med ændringer på grund af nye budgetforudsætninger. Ændringer indarbejdet i budgetforslaget til 1. behandling er alene af teknisk karakter og medfører ikke at kommunens serviceniveau ændres.

Budgetgrundlaget kan opstilles således:

Det vedtagne budget for 2015

- +/- demografiske ændringer (f.eks. flere/færre skoleelever)
- +/- ændringer i forudsætninger (f.eks. flere/færre dagpengemodtagere)
- +/- konsekvenser af tidligere politiske beslutninger i Byrådet
- +/- engangsbeløb i budget 2015 samt beløb som ikke har helårsvirkning i 2015
- +/- øvrige ændringer af teknisk karakter
- + pris- og lønfremskrivning

Alle ændringer dokumenteres og synliggøres.

Pris- og lønstigningsskøn:

Der er ved budgetudarbejdelsen anvendt nedenstående skøn af 14. juli 2015 fra KL over pris- og lønstigninger (procenter):

	2015 – 2016	2016 – 2017	2017 – 2018	2018 – 2019
Lønninger	1,62	2,26	2,10	2,10
Brændsel (olie)	3,70	1,70	1,70	1,70
Øvrige varer og anskaffelser	1,07	1,70	1,70	1,70
Entreprenør- og håndværkerydelser	1,50	1,50	1,50	1,50
Øvrige tjenesteydelser	1,60	1,60	1,60	1,60
Priser i alt	1,67	1,67	1,67	1,67
Løn og priser i alt	1,60	2,10	2,00	2,00

Budgetterne reguleres endvidere for forskellen mellem den faktiske pris- og lønudvikling og den budgetterede pris- og lønudvikling fra 2014 til 2015. Det betyder at lønstigningen reduceres med 0,67 pct. og prisstigningerne med gennemsnitlig 0,84 pct. På døgninstitutionsområdet fremskrives lønninger med 0,08 pct. mere end de øvrige områder.

Aftalen af 3. juli 2015 mellem regeringen og KL om den kommunale økonomi for 2016:

Regeringen og KL har ligesom de tidligere år indgået en aftale om rammerne for den kommunale økonomi for det kommende år. Aftaleindgåelse blev forsinket af folketingsvalget og blev først indgået den 3. juli 2015.

Økonomiaftalen er lavet for kommunerne under ét, hvilket betyder, at der ikke er rammer for serviceudgifterne (udgifter til skoler, børnehaver, ældreområde m.v.) i den enkelte kommune, men der er en samlet ramme for alle landets kommuner på 237,4 mia. kr. excl. reguleringer vedr. DUT-princippet. Det er meget vigtigt, at alle kommuner er med til at overholde aftalen, idet 3 mia. kr. af statstilskuddet til kommunerne er betinget af overholdelse af servicerammen for kommunerne under ét. Såfremt aftalen ikke overholdes kan Varde Kommune miste et bloktilskud på op til 26,4 mio. kr. Servicerammen er også gældende i regnskabssituationen.

Regeringen har i sit regeringsgrundlag tilkendegivet, at der skal indføres et omprioriteringsbidrag på 1 pct. de næste fire år, så der kan frigøres ressourcer til politisk prioritering via effektiviseringer.

Regeringen har tilkendegivet, at de frigjorte midler vil blive udmøntet hen over regeringsperioden til prioriterede indsatser, herunder til bl.a. sundhed, ældre og tryghed.

Vedrørende anlægsudgifter er der aftalt en samlet ramme for kommunerne under ét på 16,6 mia. kr. Der er ingen reduktioner i bloktilskuddet såfremt rammen ikke overholdes, men regeringen og KL er enige om, at kommunerne foretager en gensidig koordinering af budgetterne med henblik på at sikre, at kommunernes budgetter er i overensstemmelse hermed.

Balancetilskuddet (bloktilskuddet til kommuner) er i 2016 (og kun i 2016) løftet ekstraordinært med 3,5 mia. kr. med henblik på at styrke kommunernes generelle likviditet. Pengene fordeles efter 3 kriterier:

- 1,5 mia. kr. fordeles til alle kommuner efter indbyggertal
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et strukturelt underskud over landsgennemsnittet
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag under 170.000 kr. pr. indbygger. Her modtager Varde Kommune ingen tilskud.

Økonomiaftalen er lavet under forudsætning af uændrede skatteprocenter for kommunerne under ét. Hvis en kommune skal forhøje skatteprocenten skal andre kommuner nedsætte skatteprocenten. Der er mulighed for tilpasninger inden for en ramme på 200 mio. kr. Hvis der samlet sker skatteforhøjelser i 2016 er der modregning i statens bloktilskud i henhold til gældende lov.

Budgetforslaget for 2016 er efter indregning af foranstående forudsætninger følgende:

	Beløb i mio. kr. - = indtægter
Skattefinansieret virksomhed:	
Indtægter:	
Skatter	-2.252,3
Tilskud og udligning	-767,8
Indtægter i alt	-3.020,1
Serviceudgifter	2.039,2
Aktivitetsbestemt medfinansiering	169,7
Ældreboliger	-14,0
Overførselsudgifter	615,7
Forsikrede ledige	77,4
Den centrale refusionsordning	-7,0
Pris- og lønfremskrivning	27,9
Nettodriftsudgifter i alt	2.908,9
Nettorenter	9,4
Driftsresultat (- = overskud)	-101,8
Afdrag på lån	41,9
Låneoptagelse	-13,6
Energilån (forudsætter anlægsudgifter på 30 mio. kr. til energibesparende foranstaltninger)	-30,0
Energibesparende foranstaltninger	30,0
Finansforskydninger	3,2
Rådighedsbeløb til finansiering af evt. nye driftsudgifter og anlægsudgifter (både tidligere godkendte og nye) - = overskud	-70,3
Hertil kommer eventuelt forbrug af likvide aktiver og beløb fra råderumskataloget	
I budgettet for perioden 2015-2018 er der budgetteret med anlægsudgifter i 2016 på	84,7

Indtægter:

Indtægterne kan opdeles på følgende områder i 2016:

Skatter:	mio. kr.
Indkomstskat	-1.952,8
Forskerskat	-0,2
Skrå skatteloft	+1,1
Dødsboskat	-0,6
Selskabsskat	-22,7
Grundskyld	-273,4
Dækningsafgift	-3,7
Skatter i alt	-2.252,3
Tilskud og udligning:	
Udligning og generelle tilskud	-634,5
Éngangstilskud i 2016 vedr. likviditet	-27,7
Udligning vedr. udlændinge	+18,7
Bidrag til regionerne	+6,4
Særlige tilskud	-18,5
Tilskud vedr. dagtilbud	-4,4
Beskæftigelsestilskud	-78,1
Tilskud vedr. skolereformen	-12,7
Udligning vedr. selskabsskat	-16,9
Tilskud og udligning i alt	-767,8
Indtægter i alt	-3.020,1

Skatter:**Kommuneskatteprocent:**

Med indgåelse af økonomiaftalen for 2008 mellem regeringen og KL blev det slået fast, at den enkelte kommune fra 2008 igen får mulighed for selv at fastsætte skatteprocenten.

Økonomiaftalen mellem regeringen og KL er lavet under forudsætning af uændrede skatteprocenter for kommunerne under ét. Hvis en kommune skal forhøje skatteprocenten skal andre kommuner nedsætte skatteprocenten. Der er mulighed for tilpasninger inden for en ramme på 200 mio. kr. Hvis der samlet sker skatteforhøjelser i 2016 er der modregning i statens bloktilskud i henhold til gældende lov.

Budgetforslaget for 2016 er baseret på en kommuneskatteprocent på 25,1%, hvilket er uændret i forhold til 2015.

Den gennemsnitlige kommuneskatteprocent for alle landets kommuner udgør i 2015 24,9 procent.

Kommunal indkomstskat:

Kommunal indkomstskat tager udgangspunkt i ovenstående skatteprocent og et indkomstskattegrundlag på 7.780 mio. kr. Som indkomstskattegrundlag skal Byrådet vælge mellem et statsgaranteret grundlag eller et selvbudgetteret grundlag. Ved statsgaranteret grundlag kan der ikke komme efterreguleringer (både positive og negative), hvis det faktiske niveau bliver et andet. Ved det selvbudgetterede grundlag kan der komme efterreguleringer i årene efter budgetåret, hvis skattegrundlaget bliver et andet end det skønnede. Skattegrundlaget på 7.780 mio. kr. er det statsgaranterede skattegrundlag. Ved valg mellem statsgaranteret og selvbudgetteret skattegrundlag/tilskud skal der skønnes over:

- Beskatningsgrundlag for 2016 i Varde Kommune
- Beskatningsgrundlag for 2016 i hele landet
- Beskatningsgrundlag for 2016 i hovedstadsområdet
- Indbyggertallet pr. 1. januar 2016 i Varde Kommune

Kommunal indkomstskat giver en samlet indtægt for Varde Kommune på 1.952 mio. kr. En skatteprocent giver en indtægt på ca. 77,8 mio. kr.

I 2016 er der ikke indregnet tilbagebetaling af kommuneskat vedrørende tidligere år, idet Varde Kommune i årene 2009-2015 har valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Indkomstskattegrundlaget er det statsgaranterede skattegrundlag for 2016.

Grundskyldspromille:

Fastsættelse af grundskyldspromillen for 2016 er omfattet af de samme regler, som nævnt under kommuneskatteprocenten.

Budgetforslaget for 2016 er baseret på en grundskyldspromille på 31,56 promille, hvilket er uændret i forhold til 2015. Grundskyldspromillen for produktionsjord kan ved lov højst udgøre 7,2 promille.

Den gennemsnitlige grundskyldspromille for alle landets kommuner udgør 26,24 promille i 2015 vedrørende øvrige ejendomme (ikke landbrugsejendomme og lignende).

Grundværdier:

De skønnede afgiftspligtige grundværdier for Varde Kommune er på 3,4 mia. kr. vedrørende produktionsjord og 7,9 mia. kr. vedrørende øvrige grundværdier. Det giver en samlet indtægt i 2016 på 273,4 mio. kr.

Dækningsafgift af offentlige ejendomme:

Budgetforslaget for 2016 baserer sig på følgende promillesatser for dækningsafgift i 2016 (promillerne er uændrede i forhold til 2015):

- 15,00 promille på grundværdierne
- 8,75 promille på forskelsværdierne (forskul mellem ejendomsværdi og grundværdi)

Dækningsafgiften forventes at give en indtægt på 3,7 mio. kr.

Dækningsafgift af erhvervsejendomme:

Sammenlægningsudvalget besluttede på møde den 28. marts 2006, at der ikke opkræves dækningsafgift af erhvervs- og forretningsejendomme i Varde Kommune.

Der er ikke indarbejdet dækningsafgift af erhvervsejendomme i 2016.

Selskabsskat:

Selskabsskat, som er på 22,7 mio. kr., er udmeldt fra Social- og Indenrigsministeriet. Selskabsskat afregnes med 3 års forskydning, og baserer sig derfor på den faktiske selskabsskat for 3 år siden.

Generelle tilskud:

Kommunal udligning er budgetteret i henhold til de reviderede regler for det kommunale udligningssystem, som er gældende fra den 1. januar 2013. Indtægterne har sammenhæng med budgettering af skattegrundlaget. Stiger skattegrundlaget falder kommunal udligning og falder skattegrundlaget stiger kommunal udligning. Der vil dog altid være et merprovenu, såfremt skattegrundlaget forhøjes.

Tilskuddet er udmeldt af Social- og Indenrigsministeriet. I tilskuddet indgår ca. 27,7 mio. kr., som kun modtages i 2016.

3 mia. kr. af det samlede kommunale bloktilskud er betinget af, at kommunerne overholder den indgåede økonomiaftale mellem regeringen og KL vedrørende de kommunale serviceudgifter. Hvis kommunerne ikke overholder rammen på i alt 237,4 mia. kr. vedrørende serviceudgifter, vil bloktilskuddet blive reduceret med op til 3 mia. kr. svarende til ca. 26,4 mio. kr. for Varde Kommune.

Udligning vedr. udlændinge har sammenhæng med budgettering af skattegrundlag, som nævnt under kommunal udligning.

Udviklingsbidrag til regionerne. Der budgetteres med et udviklingsbidrag til regionerne på 6,4 mio. kr. i henhold til udmelding fra Social- og Indenrigsministeriet.

Beskæftigelsestilskud. For 2016 modtages et beskæftigelsestilskud på 78,1 mio. kr. Indtægten modsvares af tilsvarende udgifter på driften.

Der modtages 16,9 mio. kr. i kommunal udligning vedrørende selskabsskat.

Driftsudgifter:

Budgetgrundlaget for budget 2016 er til Byrådets 1. behandling det vedtagne budget for 2015 og budgetoverslag for perioden 2016-2018 korrigeret med ændringer på grund af nye budgetforudsætninger. Ændringer indarbejdet i budgetforslaget til 1. behandling er alene af teknisk karakter og medfører ikke at kommunens serviceniveau ændres.

Alle ændringer dokumenteres og synliggøres.

Oversigt over nye ønsker til driftsbudgettet for perioden 2016-2019 fremgår af dokumentnummer 31838-15.

Serviceudgifter til drift fordelt på udvalg efter indregning af tekniske ændringer:

	mio. kr.
Udvalget for Økonomi og Erhverv	360,6
Udvalget for Plan og Teknik	112,6
Udvalget for Børn og Undervisning	861,0
Udvalget for Kultur og Fritid	77,8
Udvalget for Social og Sundhed	619,1
Udvalget for Arbejdmarked og Integration	8,1
Serviceudgifter i alt i 2015-priser	2.039,2

Tekniske ændringer til driftsbudgettet, som udvalgene har behandlet i juni måned 2015 er samlet i dokumentnummer 31499-15.

Udenfor servicerammen er der på driften nettoudgifter til følgende områder:

1. Aktivitetsbestemt medfinansiering	169,7 mio. kr.
2. Ældreboliger (excl. renter og afdrag på lån)	-14,0 mio. kr.
3. Overførselsudgifter	615,7 mio. kr.
4. Forsikrede ledige (budgetbeløbet svarer til tilskudsbeløbet)	77,4 mio. kr.
5. Den centrale refusionsordning	<u>-7,0 mio. kr.</u>
I alt	841,8 mio. kr.

Renter:

Renteudgifter og –indtægter er budgetteret i henhold til de gældende aftaler vedrørende forrentning af kommunens indestående og lån.

Anlæg:

Ønsker til nye anlægsprojekter for perioden 2016-2019 fremgår af dokumentnummer 31470-15. Oversigten indeholder også anlægsudgifter godkendt ved sidste års budgetlægning for perioden 2015-2018.

Afdrag på lån:

Afdrag på lån er budgetteret i henhold til de gældende låneforpligtigelser.

Låneoptagelse:

Der er budgetteret med 2 mio. kr. i låneoptagelse i henhold til lånebekendtgørelsen. Hertil kommer 11,6 mio. kr. i lån vedrørende Varde Midtby.

Lånemuligheder i øvrigt afhænger af de budgetterede anlægsprojekter og godkendelser fra Social- og Indenrigsministeriet til låneoptagelse.

Der er automatisk låneadgang til energibesparende foranstaltninger samt 88% af anlægsudgifterne til ældreboligbyggeri (ikke servicearealer).

Likviditet:

Kommunens likvide beholdning opgjort efter Social- og Indenrigsministeriets kassekreditregel forventes ved starten af 2016 at udgøre ca. 186 mio. kr.

Budgetoverslag for perioden 2016-2019:

beløb i mio. kr. (- = indtægter) løbende priser	2016	2017	2018	2019
Indtægter:				
Skatter	-2.252,3	-2.299,6	-2.345,6	-2.392,5
Tilskud og udligning m.v.	-767,8	-745,9	-743,1	-750,0
Indtægter i alt	-3.020,1	-3.045,5	-3.088,7	-3.142,5
Nettodriftsudgifter:				
Serviceudgifter	2.039,2	2.018,1	2.004,9	2.002,2
Øvrige nettodriftsudgifter	841,8	841,8	841,8	841,8
Pris- og lønfremskrivninger	27,9	83,1	136,9	191,7
Nettodriftsudgifter i alt	2.908,9	2.943,0	2.983,6	3.035,5
Nettorenter	9,4	11,3	12,4	13,4
Driftsresultat (- = overskud)	-101,8	-91,2	-92,7	-93,6
Afdrag på lån	41,9	44,8	47,5	48,5
Låneoptagelse	-13,6	-10,0	-3,0	-2,0
Energilån (forudsætter anlægsudgifter på 30 mio. kr. til energibesparende foranstaltninger)	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
Energibesparende foranstaltninger – der er medtaget et tilsvarende lånebeløb	30,0	30,0	30,0	30,0
Finansforskydninger	3,2	3,2	3,2	3,2
Rådighedsbeløb til finansiering af evt. nye driftsudgifter og anlægsudgifter (både tidligere godkendte og nye) - = overskud	-70,3	-53,2	-45,0	-43,9
I budgettet for perioden 2015-2018 er der budgetteret med følgende anlægsudgifter	84,7	68,5	27,1	0,0
Rådighedsbeløb (- = overskud)	14,4	15,3	-17,9	-43,9
Likviditet efter kassekreditregel (primo 2016 = 186 mio. kr.)	171,6	156,2	174,2	218,1

Tilskud og udligning falder fra 2016 til 2017 med ca. 27,7 mio. kr., idet der i budgettet for 2016 er en éngangsforhøjelse af det kommunale bloktilskud på 3,5 mio. kr. jævnfør økonomiaftalen mellem regeringen og KL.

Skatter og tilskud er i øvrigt fremskrevet med 2,1/2,0 procent svarende til den anvendte fremskrivningsprocent på driftsudgifter.

Såfremt anlægsniveauet fra regeringens side reduceres til et lavere niveau end 16,6 mia. kr. for kommunerne under ét, kan det forventes, at det kommunale bloktilskud reduceres tilsvarende. I overslagsårene 2017-2019 er Varde Kommunes bloktilskud reduceret med 4,4 mio. kr. pr. år (svarende til en reduktion på landsplan på 0,5 mia. kr.) for at imødegå virkningerne af regeringens

omprioreringsbidrag. Indtægterne er reduceret med den demografiske udvikling i børn og unge. Befolkningstallet forhøjes med en forventet vækst på 200 indbyggere i forhold til indbyggertallet i statsgarantien, som er på 49.951.